

СОБАЧА КРОПИВА КИТАЙСЬКА

Leonuri japonica herba

CHINESE MOTHERWORT

Цілі або різані сухі надземні частини *Leonurus japonicus* Houtt., зібрані в період цвітіння.

Вміст: не менше 0.2 % флавоноїдів, у перерахунку на гіперозид ($C_{21}H_{20}O_{12}$; *M.m.* 464.4) і суху сировину.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ

A. Фрагменти стебел зовні зеленувато-сірого або зеленувато-жовтого кольору, квадратні на поперечному зрізі, з поздовжніми борозenkами на 4 сторонах, 2–10 мм у діаметрі (рідко до 20 мм), з широкою білуватою губчастою серцевиною. Листки супротивні, здебільшого фрагментовані, вони бувають 2 типів: стеблові листки розсічені й приквіткові листки довгі, вузькі, нерозділені. Фрагменти опушених пластинок листка, темно-зелених з адаксіальної поверхні й блідо-зелених, з помітними жилками з адаксіальної поверхні, деякі фрагменти містять частину черешка з основою пластинки. Суцвіття — псевдомутовка з 5–15 сидячих аксіальних квіток. Квітки з трубчастою дзвониковатою опушеною чашечкою, з 5 трикутними лопатями, кожна з яких має шипувату верхівку; віночок зрослолистковий, двогубий, червонувато-коричневий або фіолетовий, опушений, приблизно 1 см завдовжки; плід розщеплений на 4 коричнюватих горішка, видовжених, тригранних, з усіченою верхівкою, приблизно 2.5 мм завдовжки.

B. Мікроскопічне дослідження (2.8.23). Порошок від сірувато-зеленого до коричнювато-зеленого кольору. Переглядають під мікроскопом, використовуючи хлоралгідрату розчин *P*. У порошку виявляються такі діагностичні структури (Рис. 2785.-1): фрагменти стебла, листка й квітки з численними покривними й залозистими волосками (покривні волоски 1–4-клітинні, здебільшого товстостінні, дрібнобородавчасті [C_b, E_f, F, K_c]; залозисті волоски з одноклітинною ніжкою і багатоклітинною або чотириклітинною голівкою [C_c, E_d, K_b] або волоски, характерні для родини *Lamiaceae*, з 4-, 6- або 8-клітинною голівкою і здutoю кутикулою [D_c, E_e]); фрагменти адаксіальної епідерми пластинки листка [E] зі звивистостінними клітинами [E_a], численними діацитними [E_b] й аномоцитними [E_c] продихами (2.8.3) і численними, здебільшого 2–4-клітинними покривними волосками [E_f] і залозистими волосками [C_c, E_d, K_b], характерними для родини *Lamiaceae* [D_c, E_e]; фрагменти адаксіальної епідерми пластинки листка [C] з клітин зі звивистими стінками [C_a], з численних, здебільшого